

Dríhňá města

Andere Städte

*Zajímají nás elementární věci
Zajímají nás živly
Zajímají nás postupy vycházející z přírodních cyklů
Zajímají nás vrstvy*

*Hledáme hranice, kde se protíná město s přírodou
Hledáme cesty, kudy se do města stále ještě
dostává koloběh přírody
Hledáme cesty, které by sloužily k prolnutí
umělců ze dvou měst
z nichž každé leží v jiném státě
a přece jsou si blízká*

Silvie Šeborová

Andere Städte

Dríhá města

Projekt iniciovaný ve Štýrském Hradci skupinou brněnských umělkyň a umělců vycházel z podstaty a přirozenosti jejich tvorby. Jednalo se o kolektivní výpověď, do níž každý ze zapojených vstoupil realizací akce vycházející z toho, co ve své práci – případně i osobním životě – dlouhodobě řeší. Umělcům i dalším účastníkům nabízel prostor k relaxaci i možnost být přirozený a otevřený sám k sobě.

Základem jeho podstaty byl týden, do jehož průběhu zapojení umělci a umělkyně vstupovali svými nápady, na jejich realizaci se však podíleli všichni hromadně ve spolupráci s rakouskými kolegy. Všechny činnosti tak měly participativní charakter, každý si mohl zkusit sekát trávu kosou, obracet seno hráběmi, nebo obsluhovat ruční lis na mošt. Díky primitivním nástrojům měly všechny práce svůj přirozený čas.

Na základě výsledků těchto aktivit vznikla výstava Druhá města realizovaná v termínu 13. 9. – 26. 10. 2024 v Schaumbadu, instituci sídlící ve Štýrském Hradci, spojující prostory pro ateliéry, umělecké rezidence a výstavy. Cílem výstavy nebylo fungovat jako místo pro prohlížení si děl, ale jako prostor, do kterého může svoji aktivitou kdokoli vstupovat.

^{de} Das Projekt, das in Graz von einer Gruppe Brünner Künstler*innen initiiert wurde, basierte auf der Essenz und Natürlichkeit ihrer Arbeit. Es handelte sich um ein kollektives Zeugnis, in das jeder der Teilnehmer eintrat, indem er eine Aktion durchführte, die auf dem basierte, womit er sich in seiner Arbeit – oder auch in seinem Privatleben – seit langem beschäftigt. Es bot Künstlern und anderen Teilnehmern einen Raum zum Entspannen und die Möglichkeit, natürlich und offen für sich selbst zu sein.

Grundlage der Essenz war eine Woche, in der die beteiligten Künstler*innen mit ihren Ideen eintraten, aber alle gemeinsam in Kooperation mit österreichischen Kolleg*innen an der Umsetzung mitwirkten. Alle Aktivitäten waren partizipativ, jeder konnte versuchen, das Gras mit einer Sense zu mähen, das Heu mit einem Rechen zu wenden oder eine Handpresse für Apfelmost zu bedienen. Dank der primitiven Werkzeuge hatten alle Arbeiten ihre natürliche Zeit.

Das Ergebnis dieser Aktivitäten ist die Ausstellung Andere Städte, die vom 13. September bis zum 26. Oktober 2024 in der Grazer Institution Schaumbad stattfinden wird und Atelierräume, Künstlerresidenzen und Ausstellungen miteinander verbindet. Ziel der Ausstellung war es, nicht als Ort der Betrachtung der Werke zu fungieren, sondern als ein Raum, in den jeder mit seiner Aktivität eintreten kann.

sobota

Gras mähen

Samstag

Hynek Skoták

Hynek se věnuje site specific intervencím do veřejného prostoru, které kombinuje s performativními žánry. Pracuje s odpadními materiály, zvukem, světlem nebo odlesky měsíce a slunce. Ve Štýrském Hradci vycházel ze své praxe života na vesnici i z uměleckého vývoje. Při sušení sena navázal na diplomovou práci v Praze, kdy sušil v centru rušné metropole. Seno je nutné dvakrát denně obracet a na večer sklídit do kup. V projektu Druhá města má také na starosti výrobu jablečného moštu.

^{de} Hynek konzentriert sich auf site specific Interventionen im öffentlichen Raum, die er mit performativen Genres kombiniert. Er arbeitet mit Abfallmaterialien, Geräusch, Licht oder Spiegelungen von Mond und Sonne. In Graz schöpft er aus seiner Erfahrung des Dorflebens und seiner künstlerischen Entwicklung. Beim Trocknen von Heu knüpfte er an seine Diplomarbeit in Prag an, wo er Heu im Zentrum einer geschäftigen Metropole trocknete. Das Heu muss zweimal am Tag gewendet und am Abend in Stapeln geerntet werden. Im Projekt „Andere Städte „ist er auch für die Produktion von Apfelmöste verantwortlich.

*Není možné sekat trávu
louky jsou chráněné
Koupel v řece nemůže být veřejná
je to nebezpečné
Nelze skladovat seno v budově
uvnitř se můžou pohybovat alergici
Mohlo by se samovznítit
Mohlo by zplesnivět
Mohlo by lákat drobný hmyz
možná i milence*

*Není možné sušit ovoce
lákaloby drobný hmyz*

*O otevřeném ohni
snad vůbec nebudeme diskutovat*

Všichni umřeme

Můžeš se zakousnout do vitamínů

*V lednici je mošt
Při jeho výrobě jsme nedodrželi
žádné hygienické normy
ale chutná dobře
Můžeš se napít*

*Můžeš si odnést tašku s biouhlem domů
a vysypat ji na zahrádku nebo
do květináče. Můžeš*

Ležet můžeš

*Es ist nicht möglich, das Gras zu mähen
Wiesen sind geschützt
Das Baden im Fluss darf nicht
öffentlich sein
es ist gefährlich
Heu kann nicht im Gebäude
gelagert werden
Allergiker können sich darin aufhalten
kann sich spontan entzünden
kann schimmeln*

*Es könnte kleine Insekten anlocken
vielleicht sogar einen Liebhaber*

*Es ist nicht möglich, Früchte zu trocknen
würde kleine Insekten anziehen*

*Über das offene Feuer
hoffentlich werden wir überhaupt nicht
diskutieren*

Wir alle werden sterben

Du kannst in die Vitamine beißen

*Es gibt Apfelmust im Kühlschrank
Wir haben uns nicht an die Produktion
gehalten
keine Hygienestandards
aber es schmeckt gut
Du kannst trinken*

*Du kannst eine Tüte Pflanzenkohle
mit nach Hause nehmen
und gießen Sie es in den Garten oder
in einen Blumentopf. Du kannst.*

Du kannst dich hinlegen

Hynek Skoták

je fiktivní pojednání o životě myslitelného umělce od dětství až po smrt. Vzdělávací systém jako kárný orgán vládne nad jedincem a prostřednictvím odměn a trestů ukazuje mladým lidem jak se mají chovat a jaká cesta jim je předurčena. Vzestup a pád jako by se řídily určitou logikou. Když se podíváte na obraz zprava doleva, jak byl namalován, je jasné, že pro umělce neexistuje standardní kariéerní cesta. Po každém pádu následuje ještě větší naděje, a reálná možnost udržet krok s normálním životem ostatních je o to beznadějnější.

Vlevo dole je zoufalství a chudoba ve stáří, nad ním nezměrné bohatství světových hvězd.

ist eine fiktive Abhandlung über ein mögliches Künstlerleben von der Kindheit bis zum Tod. Das Schulsystem als Disziplinator herrscht über dem Individuum und weist mittels Belohnung und Strafe dem jungen Menschen den Weg der Bestimmung zu. Aufstieg und Fall scheinen einer gewissen Logik zu folgen. Betrachtet man das Bild von rechts nach links, sowie es auch gemalt wurde, wird klar, dass es für Künstler keine Standardkarriere gibt. Auf jeden Abstieg folgt immer größere Hoffnung und umso aussichtsloser wird die reale Möglichkeit mit dem normalen Leben der anderen mitzuhalten. Am Ende links unten stehen Verzweiflung und Altersarmut darüber der unermessliche Reichtum der Weltstars.

Franz Konrad

Franz je jedním z umělců, kteří dlouhodobě tvoří v ateliéru, jenž je součástí komunity v Schaumbad – Freies Atelierhaus Graz. Vystudoval architekturu, ve své volné tvorbě se však zabývá malbou, přičemž se v jeho rozměrných plátnech často objevuje řada postav a příběhů ztvárněných širokou paletou barev. Do jisté míry jdou přirovnat ke komiksům, hlavně díky hře s časovostí a vyprávěním, na rozdíl od komiksů však ponechávají mnohem širší pole fantazii diváka. Tematicky se umělec zabývá městskými strukturami, architektonickými koncepty, ale i sociálními otázkami. I přes neperformativní založení své tvorby se Franz aktivně zapojil do průběhu celého týdne.

^{de} _Franz ist einer der Künstler, die seit langem in dem Atelier arbeiten, das Teil der Gemeinschaft im Schaumbad – Freies Atelierhaus Graz ist. Er hat Architektur studiert, ist aber freischaffend als Maler tätig und zeigt auf seinen großformatigen Leinwänden oft eine Reihe von Figuren und Geschichten, die in einer breiten Palette von Farben dargestellt sind. Bis zu einem gewissen Grad können sie mit Comics verglichen werden, vor allem wegen des Spiels mit Zeitlichkeit und Erzählung, aber im Gegensatz zu Comics überlassen sie der Phantasie des Betrachters ein viel größeres Feld. Thematisch befasst sich der Künstler mit urbanen Strukturen, architektonischen Konzepten und sozialen Fragen. Trotz der nicht-performativen Grundlage seiner Arbeit war Franz die ganze Woche über aktiv beteiligt.

nehle

Ein Tag der Ruhe

Sonntag

*Točilo se a točilo
telefonem
retorta
moštovač
křížaly
muži i ženy
vše se točilo*

*Es drehte sich und drehte sich
mit Handy
Retorte
Mosthersteller
Apfelringe
Männer und Frauen
alles drehte sich*

Markéta Olšarová

Markéta Olšarová

Markéta se ve své intermediální tvorbě pohybuje napříč spektrem umělecké tvorby a edukace. Mezi médii, v nichž tvoří, převažuje zejména performance, video, objekt nebo specifická práce se světlem a kontrasty, ze kterých následně vytváří komplexní instalace a imerzní prostory. Ve Štýrském Hradci dokumentovala průběh performancí. Výstupem její práce byl video sestřih, který podává výpověď o průběhu akce jejíma očima.

^{de} In ihrer intermedialen Arbeit bewegt sich Markéta im Spektrum des künstlerischen Schaffens und der Bildung. Unter den Medien, in denen sie arbeitet, überwiegen Performance, Video, Objekt oder spezifische Arbeit mit Licht und Kontrasten, aus denen sie anschließend komplexe Installationen und immersive Räume schafft. In Graz dokumentierte sie den Verlauf von Performances. Das Ergebnis ihrer Arbeit war eine Videomontage, die das Geschehen aus ihrer Sicht wiedergibt.

nonněř

Strohsäcke füllen

Montag

Tereza Holá

Tereza ve své tvorbě volně přechází od sochy ke kresbě a monumentální site specific instalaci. Ústředním tématem jejích děl je člověk, jeho fyzické bytí a zanechávání stop jeho počínání. Zkoumá souvislosti citlivosti člověka ke zvířatům a životnímu prostředí. Z této zkušenosti vychází i v případě realizace pro projekt Druhá města. Ušila slamníky, které jsou naplněné usušenou trávou a bylinami. Část travin pochází přímo z okolí Schaumbadu a byla posekána v průběhu performativní akce Hynkem Skotákem. Na slamnicích lze volně sedět, či si na ně lehnout. Pro návštěvníky výstavy sloužily jako prostředek k relaxaci.

^{de} *In ihrem Werk bewegt sich Tereza frei zwischen Skulptur, Zeichnung und monumentaler site specific Installation. Das zentrale Thema ihrer Arbeiten ist der Mensch, sein physisches Wesen und die Spuren seines Handelns. Sie erforscht den Kontext der menschlichen Sensibilität gegenüber Tieren und der Umwelt. Auf diese Erfahrung greift sie bei der Realisierung des Projekts Andere Städte zurück. Sie hat Strohhalme hergestellt, die mit getrocknetem Gras und Kräutern gefüllt sind. Einige der Gräser stammen direkt aus dem Schaumbaderland und wurden während der Performance-Veranstaltung von Hynek Skoták geschnitten. Die Strohsäcke sind frei zum Sitzen oder Liegen. Sie dienen den Besuchern der Ausstellung als Mittel zur Entspannung.*

Slamník

*Louka se stala tělem
z něž ještě dlouho utnutá stébla budou
vydechovat léto.*

*Jak slamník ji k prasknutí pěchovat
a pak se po bílém těle válet
vše pošpinit a skvrny zanechat
v hluboké brázdy nitro rozorat
ráno vše zacelí...
když přestaneš vzdorovat*

Strohsack

*Die Wiese wurde zu einem Körper
aus dem die Stämme noch lange Zeit
den Sommer atmen werden.*

*Wie ein Strohsack es zum Bersten bringt
und dann rollen Sie auf dem weißen Körper
alles beflecken und Flecken hinterlassen
in tiefen Furchen ist das Innere zu pflügen
am Morgen wird alles geheilt...
wenn du aufhörst, dich zu wehren*

Tereza Holá

Feuer brennt / Schlafen auf Strohsäcke

Dienstag

*Plevel furt roste líp jak obilí
odhozené ještě jen doutná
posledním proužčkem dýmu
vysněná přání, šeptaná na balvanu
všechna naplněna
žár pohasíná
tak dlouho jsem šplhal nahoru
až každý zůstal sám na své větvi
zkusím si začernit tvář v Hradci
jestli to trochu očistí duši od sobectví
co dělat
když zrovna nepřikládám na hromadu
vypálit trochu uhlu
hromádku
vypálit trochu uhlu
zachránit planetu, cha
jeden dobrý krok, dva
nelze všechno spálit
příliš silné čerstvé větve zůstanou syrové
a žár je nepromění
moje krásné děti
začínají rozkvétat
a říkat se smíchem hovno*

*Unkraut wächst immer wider noch besser als
Getreide
weggeworfen schwelt es immer noch
mit dem letzten Rauchschwaden
Traumwünschen, geflüstert auf einem
Felsbrocken
alle gefüllt
die Hitze schwindet
Ich klettere schon so lange hinauf
bis jeder auf seinem Ast allein gelassen wurde
Ich werde versuchen, mein Gesicht in Graz
zu schwärzen
wenn es die Seele ein wenig von Egoismus
reinigt
was ist zu tun
wenn ich nicht gerade den Haufen schüre
verbrenne ein wenig Holzkohle
Stapel
verbrenne ein wenig Holzkohle
rette den Planeten, cha
ein guter Schritt, zwei
man kann nicht alles verbrennen
zu dicke frische Zweige bleiben roh
und die Hitze wird sie nicht verwandeln
meine schönen Kinder
beginnen zu blühen
und sagen Scheiße mit Lachen*

Jan Karpíšek

Jan Karpíšek

Jan kromě umělecké činnosti rád včelaří a pečuje o stromy. Díky tomu někdy i při své tvorbě spolupracuje se včelami: vkládá jim do úlu dopisy a obrazy, aby mu na ně odpověděly. Jindy maluje dohromady se svými dětmi nebo využívá přírodních procesů, které dotváří započatou malířskou instalaci. Baví ho zážitky obyčejného života: les, louka, rostliny, oheň, práce se dřevem a zazen, meditace typická pro adepty zenu. V Schaumbadu z lokálních materiálů vypálil biouhel, který může sloužit jako materiál k umělecké tvorbě i jako skvělý pomocný půdní prostředek s pozitivním klimatickým efektem. Na výstavě bylo možné si nabrat požadované množství Janova biouhlu a použít jej na vlastní zahradě.

^{de} Neben seiner künstlerischen Aktivitäten beschäftigt sich Jan mit der Imkerei und der Pflege von Bäumen. Daher arbeitet er bei seinen Arbeiten manchmal mit Bienen zusammen: Er legt ihnen Briefe und Bilder in den Bienenstock, damit sie ihm antworten. Ein anderes Mal malt er zusammen mit seinen Kindern oder nutzt natürliche Prozesse, um eine begonnene Malereiinstallation zu vollenden. Er genießt die Wunder des gewöhnlichen Lebens: den Wald, die Wiese, die Pflanzen, das Feuer, die Holzbearbeitung und Zazen, die für Zen-Adepten typische Meditation. In Schaumbad hat er Biokohle aus lokalen Materialien gebrannt, die sowohl als Kunstmaterial als auch als großartiges Bodenhilfsmittel mit positiver Klimawirkung dienen kann. Auf der Ausstellung konnte man die benötigte Menge von Jans Biokohle schöpfen und im eigenen Garten verwenden.

střecha

Morgens Schwimmen im Fluss

Mittwoch

Návštěva neznámého města

*Pohodlné poutní boty
v nich doprovázet dlouhé kilometry řeku
k elektrárně a zpět
navštívit oba břehy, přejít přes všechny mosty
do náruče trhat mátu
Naplavené dřevo*

*tahat ho téměř do úmoru na kamínkovou pláž
zapálit srdce ohně
a bdít
Stará krajková spodnička z jemného bílého plátna
nechat ji nasáknout směsí potu a lehkovázňného dýmu
s rozbřeskem si dopřát očištnou koupel
máchat hebkou látku na svém těle
hravá plavecká tempa, přivřené oči, zlatému světlu vstříc*

*Ranní káva
toulat se ospalými ulicemi
mokrým svazkem máty setřít desku kavárenského stolku
studené prsty sevřít kolem horkého šálku
posnídat něco hříšně sladkého
spřádat plány
nepořádné drobký
smést mokrým svazkem máty na chodník*

*Ostrý nůž, jehla a nit
na trhu koupit nejmenší jablka
naplnit jimi batoh i kapsy kabátu
bude to práce na celé odpoledne
precizně krájet plody podzimu na tenké plátky
a navlékat je do řetízku
zdržet se ve městě do té doby
než pokojně uschnou v hotelovém pokoji*

Lucie Králíková

Besuch einer unbekannten Stadt

Bequeme Pilgerschuhe

*in denen ich den Fluss kilometerweit begleiten kann
zum Kraftwerk und zurück*

beide Ufer zu besuchen, alle Brücken zu überqueren

Minze in den Armen zu pflücken

Treibholz

es fast zu Marter schleppen zum Kieselstrand

um das Herz des Feuers anzuzünden

und zu wachen

Alter Spitzenunterrock aus feinem weißem Leinen

lassen Sie es in einer Mischung aus Schweiß

und unbeschwertem Rauch einweichen

gönnen Sie sich ein reinigendes Bad im Morgengrauen

spülen Sie ein weiches Tuch auf Ihren Körper auf

serspielte Schwimmschritte, halbgeschlossene Augen,

dem goldenen Licht entgegen

Morgenkaffe

Durch die verschlafenen Straßen wandern

mit einem feuchten Minzbündel zum Abwischen

der Tischplatte

kalte Finger krampfen sich um heiße Tasse

iss etwas sündhaft Süßes zum Frühstück

Pläne schmieden

unordentliche Krümel

mit einem nassen Bund Minze auf den Fußweg fegen

Scharfes Messer, Nadel und Faden

auf dem Markt die kleinsten Äpfel kaufen

fülle deinen Rucksack und deine Manteltaschen mit ihnen

es wird ein Nachmittag Arbeit sein

die Früchte des Herbstes in dünne Scheiben zu schneiden

und sie zu Ketten zu fädeln

um bis dahin in der Stadt zu bleiben.

bis sie friedlich in einem Hotelzimmer trocknen

Lucie Králíková

Lucie se dlouhodobě věnuje tématům souvisejícím s rostlinami, krajinou, lidmi a pamětí. V projektech, kterými se zabývá, se velmi často prolíná její činnost spojená s provozováním výtvarně – ekologické platformy Efemér. Ten se soustředí na popularizaci používání volně rostoucích rostlin v kontextu vymezení se vůči květinovému průmyslu. Zajímají ji zapomenuté rituály, poutě a další obřady, které souvisely s propojením člověka s přírodou, a ty se snaží ve své umělecké tvorbě aktualizovat. V Schaumbadu realizovala ranní očištnou koupel, ale také pracovala s jablky od lokálních pěstitelů. Výsledkem jsou sušené plody a mošt lisovaný na ručním, dřevěném, mechanickém drtiči, které byly návštěvníkům k dispozici volně k ochutnání.

^{de} Lucie arbeitet seit langem an Themen, die mit Pflanzen, Landschaft, Menschen und Erinnerung zu tun haben. Ihre Projekte sind oft mit ihren Aktivitäten im Zusammenhang mit dem Betrieb der Kunst- und Umweltplattform Efemér verflochten. Letztere konzentriert sich auf die Popularisierung der Verwendung von Wildpflanzen im Zusammenhang mit dem Widerstand gegen die Blumenindustrie. Sie interessiert sich für vergessene Rituale, Pilgerfahrten und andere Zeremonien, die mit der Verbindung zwischen Mensch und Natur zu tun hatten, und versucht, diese in ihrer künstlerischen Arbeit zu aktualisieren. In Schaumbad realisierte sie ein morgendliches Reinigungsbad ein, arbeitete aber auch mit Äpfeln von lokalen Züchtern. Das Ergebnis sind getrocknete Früchte und Apfelmoo, die mit einer hölzernen, mechanischen Handpresse gepresst wurden und die die Besucher kostenlos probieren konnten.

čtvrtek

Apfelschnitzen / Auf der Suche nach Porlinge

Donnerstag

Es ist möglich, das
Die Wiesen sind gesch
Das Baden im Fluss da
Es ist gefährlich
Das Heu kann im Gebäude
Drinne im Gebäude könnt
Es könnte sich unten entzünd
Es könnte sich
Es könnte klein
Vielleicht sogar
Es ist unmöglich, die
Es würde keine Insekten
Ein offenes Feuer
Wir werden darüber nich
Wir werden sterben

Tamara Conde

Tamařina tvorba vychází pŕedevřím z malby, a pŕestože se považuje hlavně za malířku, její práce pŕesahují též do site-specific instalací. Ve svých projektech se Tamara Conde zabývá tělesností a otázkami identity, křehkosti. Zajímá ji podoba lidského těla, ať již vlastního, nebo v obecné rovině. V Schaumbadu se rozhodla věnovat se novému pŕístupu. Navázala na práci s tematikou hub a jejich podobnosti s lidským tělem, kterou zpracovávala ve svých malbách. Tentokráte však nechala skutečné houby – choroše, aby „rostly” pŕímo ze stěn galerie.

^{de} _Tamaras Werk basiert in erster Linie auf der Malerei, und obwohl sie sich selbst als Malerin betrachtet, erstreckt sich ihre Arbeit auch auf site-specific Installationen. In ihren Projekten beschäftigt sich Tamara Conde mit Körperlichkeit und Fragen der Identität und Fragilität. Sie interessiert sich für die Form des menschlichen Körpers, sei es ihr eigener oder im allgemeinen Sinne. In Schaumbad hat sie sich für einen neuen Ansatz entschieden. Sie setzte ihre Arbeit mit dem Thema Pilze und deren Ähnlichkeit mit dem menschlichen Körper fort, das sie bereits in ihren Gemälden bearbeitet hatte. Diesmal ließ sie jedoch die echten Pilze – die Porlinge – direkt aus den Galeriewänden „herauswachsen“.

Nejpříjemnějším zážitkem bylo setkání s dalšími umělkyněmi a umělci, kteří sdílí podobné zájmy a myšlenky. Během samotného tvůrčího procesu jsem pak považovala za nejdůležitější opustit své ego a začlenit se do kolektivních rituálů. Myslím, že léčebnou kvalitu mělo, když jsem se od Terezy Holé při šití povlaků, které jsme později plnili senem, dozvěděla, jaké v České republice existují regionální zvyky. Po spaní na postelích připomínajících ty, jež mívali naši praprapraprarodiče, jsme se vykoupani ve vodách řeky a já jsem se od Franze Konráda dozvěděla něco o historii Štýrského Hradce. Od Lucie Králíkové jsem získala poznatky o rostlinách pro léčebné účely, díky Janu Karpíškovi jsem mohla strávit příjemné chvíle rozjímáním o našem vztahu k životnímu prostředí. Kolektiv umělců v Schaumbadu nám umožnil několik srovnávacích diskusí o situaci kulturního sektoru v Rakousku a my jsme mohli tuto diskuzi obohatit o naše zkušenosti. Velmi se mi líbily rozhovory s Markétou Olšarovou a čas strávený s Keyvanem Paydarem. Nebavilo mě stále dokola jíst jablka, ale chutnala mi čerstvá jablečná šťáva od Hynka Skotáka. Nejvíce emocí mi však přineslo sbírání chorošů s Lucií Králíkovou, Terezou Holou a Janem Karpíškem. Lezli jsme po stromech, hráli si na břehu řeky, Jan našel i léčivé houby reishi. Dalo by se říci, že to bylo dobrodružství, které připomínalo exkurzi pořádanou dětmi.

Myslím, že je důležité zdůraznit tuto myšlenku vzájemnosti nejen s životním prostředím, ale také s námi jako umělci. Je důležité se zastavit a zamyslet se nad tím, co obnáší umělecká tvorba, co obnáší konkurenční prostředí v oblasti umění, co obnáší výroba artefaktů, které nemají bezprostřední využití, co obnáší stres z udržování naleštěného životopisu plného zdánlivých úspěchů, jak moc se oddělujeme od svých přirozených potřeb, abychom se věnovali konkurenci v kulturní sféře. Byl to týden tvrdé a únavné práce, ale zároveň odpočinek od špatných návyků, které jsem si jako umělkyně časem nashromáždila.

Tamara Conde

*de_ Die schönste Erfahrung war die Begegnung mit anderen Künstler*innen, die ähnliche Interessen und Ideen haben. Dann, während des kreativen Prozesses selbst, fand ich es am wichtigsten, mein Ego loszulassen und mich in die kollektiven Rituale zu integrieren. Ich glaube, es hatte eine therapeutische Qualität, als ich von Tereza Holá beim Nähen der Decken, die wir später mit Heu füllten, erfuhr, welche regionalen Bräuche es in der Tschechischen Republik gibt. Nachdem wir in Betten geschlafen hatten, die an die unserer Ur-Ur-Großeltern erinnerten, badeten wir im Wasser des Flusses und ich erfuhr von Franz Konrad etwas über die Geschichte von Graz. Von Lucie Králíková habe ich Wissen über Heilpflanzen erhalten, und dank Jan Karpíšek konnte ich angenehme Momente damit verbringen, über unsere Beziehung zur Umwelt nachzudenken. Das Künstlerkollektiv in Schaumbad ermöglichte uns mehrere vergleichende Diskussionen über die Situation des Kultursektors in Österreich und wir konnten diese Diskussion mit unseren Erfahrungen bereichern. Die Gespräche mit Marketa Olšarová und die Zeit, die ich mit Keyvan Paidar verbracht habe, haben mir sehr gut gefallen. Es hat mir nicht gefallen, immer wieder Äpfel zu essen, aber ich habe den frischen Apfelmilch von Hynek Skoták genossen. Am emotionalsten war für mich jedoch das Sammeln von Porlinge mit Lucie Králíková, Tereza Holá und Jan Karpíšek. Wir sind auf Bäume geklettert, haben am Flussufer gespielt und Jan hat medizinische Reishi-Pilze gefunden. Man könnte sagen, dass es ein Abenteuer war, das an einen von Kindern organisierten Ausflug erinnerte.*

Ich denke, es ist wichtig, diese Idee der Gegenseitigkeit nicht nur mit der Umwelt, sondern auch mit uns als Künstler zu betonen. Es ist wichtig, innezuhalten und darüber nachzudenken, was es braucht, um ein Künstler zu sein, was es braucht, um in der Kunst zu konkurrieren, was es braucht, um Artefakte zu produzieren, die keinen unmittelbaren Nutzen haben, was es braucht, um mit dem Stress umzugehen, einen polierten Lebenslauf voller scheinbarer Erfolge aufrechtzuerhalten, wie sehr wir uns von unseren natürlichen Bedürfnissen trennen, um den Wettbewerb im kulturellen Bereich zu verfolgen. Es war eine Woche harter und ermüdender Arbeit, aber auch eine Pause von den schlechten Gewohnheiten, die ich mir als Künstlerin im Laufe der Zeit angeeignet habe.

nátek

Apfelmostkeltern / Opening

Freitag

Brno

Ausstellung in Káznice

Brno

V rámci spolupráce mezi brněnskou Káznicí a Schaumbadem ve Štýrském Hradci vznikla též prezentace umělců tvořících v obou městech. Výstava umístěná v prostorách bývalého vězení na Bratislavské ulici prezentovala práce rakouských a českých umělců, které reflektovaly specifika tohoto místa. Díla se zaměřovala na lokální a aktuální souvislosti a řešila otázky týkající se hodnot a jejich nového uchopení.

^{de} Im Rahmen der Zusammenarbeit zwischen dem Brünner Káznice und dem Grazer Schaumbad entstand auch eine Präsentation von Künstlern, die in beiden Städten arbeiten. Die Ausstellung im ehemaligen Gefängnis in der Bratislavská Straße präsentierte Werke österreichischer und tschechischer Künstler, die die Besonderheiten dieses Ortes widerspiegeln. Die Arbeiten konzentrierten sich auf lokale und aktuelle Kontexte und beschäftigten sich mit Fragen zu Werten und deren Wiederaneignung.

Výstava Druhá města byla výstupem dlouhodobé akce se stejnojmenným názvem. Jednalo se o specifický projekt na bázi spolupráce dvou zemí. Jeho základem byla mezinárodní kooperace na různých úrovních (Brno – Štýrský Hradec, institucí propojujících kulturní program se zázemím pro ateliéry a rezidence: Káznice Studios – Schaumbad Freies Atelierhaus, kurátorské a umělecké týmy obou zemí). Zvolený přístup nabídl zapojeným umělcům a teoretikům umění možnost důmyslného zkoumání a promýšlení konkrétních lokalit a jejich specifík z různých úhlů pohledu. Součástí projektu byla také výměna názorů a zkušeností organizátorských týmů.

Projekt se odvíjel od základní myšlenky – práce s pojmem „druhé město“. Jak Brno, tak Štýrský Hradec jsou do jisté míry ve stínu větších kolegů – hlavních měst, to jim však poskytuje mnohem větší svobodu. V případě tohoto projektu poukazovalo slovní spojení „druhá města“ i na to, co není na první pohled viditelné. Participanty zajímal život pod povrchem, zákulisí, městská divočina, svět brownfieldů, paralelní světy a hodnoty, které tato „druhá města“ vytvářejí.

Součástí projektu byly vzájemné návštěvy kurátorek a umělců z obou zemí a též výstava uspořádaná rakouskou kurátorkou Iris Kasper v prostoru Káznice Brno v termínu 13. 6.–13. 7. 2024.

Projekt Druhá města by nemohl vzniknout bez lidské a produkční podpory Radka Šauera.

^{de} Die Ausstellung „Andere Städte“ war das Ergebnis einer langfristigen Veranstaltung mit demselben Namen. Es handelte sich um ein spezifisches Projekt, das auf der Zusammenarbeit zwischen zwei Ländern basierte. Es basierte auf einer internationalen Zusammenarbeit auf verschiedenen Ebenen (Brünn – Graz, Institutionen, die das Kulturprogramm mit Einrichtungen für Ateliers und Residenzen verbinden: die Káznice Studios – Schaumbad Freies Atelierhaus, kuratorische und künstlerische Teams aus beiden Ländern). Der gewählte Ansatz bot den beteiligten Künstlern und Kunsttheoretikern die Möglichkeit, spezifische Orte und ihre Besonderheiten aus unterschiedlichen Perspektiven differenziert zu erforschen und zu reflektieren. Das Projekt beinhaltete auch einen Austausch von Ansichten und Erfahrungen der Organisationsteams.

Das Projekt ging von einer Grundidee aus – der Arbeit mit dem Konzept der „anderen Stadt“. Sowohl Brünn als auch Graz stehen bis zu einem gewissen Grad im Schatten ihrer größeren Pendanten – der Hauptstädte –, was ihnen jedoch viel mehr Freiheit gibt. Im Falle dieses Projekts wies der Begriff „andere Städte“ auch auf das hin, was auf den ersten Blick nicht sichtbar ist. Die Teilnehmer interessierten sich für das Leben unter der Oberfläche, hinter den Kulissen, die urbane Wildnis, die Welt der Brachflächen, die Parallelwelten und Werte, die diese „anderen Städte“ schaffen.

Das Projekt umfasste gegenseitige Besuche von Kuratorinnen und Künstlern aus beiden Ländern und eine von der österreichischen Kuratorin Iris Kasper organisierte Ausstellung in den Räumen des Brünnner Gefängnisses vom 13. Juni bis 13. Juli 2024.

Das Projekt „Andere Städte“ wäre ohne die personelle und produktive Unterstützung von Radek Šauer nicht möglich gewesen.

*Wir sind an elementaren Dingen interessiert
Wir sind an den Elementen interessiert
Wir sind an Praktiken interessiert,
die auf natürlichen Zyklen basieren
Wir sind an Schichten interessiert*

*Wir suchen nach Grenzen, an denen sich Stadt
und Natur überschneiden
Wir suchen nach Wegen, den Kreislauf
der Natur in die Stadt zu bringen.
Wir suchen nach Wegen, die dazu dienen,
Künstler aus zwei Städten zusammenzubringen
die jeweils in einem anderen Staat liegen
und doch nahe beieinander liegen*

Silvie Šeborová

Druhá města Graz in Brno

Káznice, Brno, Bratislavská 69

13. 6. – 13. 7. 2024

Tamara Conde Crhová, Elisabeth Gschiel,

Tereza Holá, Jan Karpíšek, Franz Konrad,

Anja Korherr, Katrin Manoli,

Markéta Olšarová, Igor F. Petković,

Hynek Skoták

kurátorka: Iris Kasper

Druhá města Brno in Graz

Schaumbad – Freies Atelierhaus Graz,

Graz, Puchstrasse 41

13. 9. – 26. 10. 2024

Tamara Conde Crhová, Tereza Holá,

Jan Karpíšek, Lucie Králíková,

Markéta Olšarová, Hynek Skoták +

Schaumbad-Kollektiv

kurátorka: Silvie Šeborová

Andere Städte Graz in Brno

Káznice, Brno, Bratislavská 69

13. 6. – 13. 7. 2024

Tamara Conde Crhová, Elisabeth Gschiel,

Tereza Holá, Jan Karpíšek, Franz Konrad,

Anja Korherr, Katrin Manoli,

Markéta Olšarová, Igor F. Petković,

Hynek Skoták

Kuratorin: Iris Kasper

Andere Städte Brno in Graz

Schaumbad – Freies Atelierhaus Graz,

Graz, Puchstrasse 41

13. 9. – 26. 10. 2024

Tamara Conde Crhová, Tereza Holá,

Jan Karpíšek, Lucie Králíková,

Markéta Olšarová, Hynek Skoták +

Schaumbad-Kollektiv

Kuratorin: Silvie Šeborová

Druhá města

autoři projektu: Hynek Skoták,

Elke Murlasitz

kurátorky: Silvie Šeborová, Iris Kasper

produkce Graz: Marleen Leitner

produkce Brno: Hynek Skoták,

Radek Šauer

autoři textů: Tamara Conde Crhová,

Tereza Holá, Jan Karpíšek,

Lucie Králíková, Franz Konrad,

Markéta Olšarová, Hynek Skoták,

Silvie Šeborová

editorka: Silvie Šeborová

autoři fotografií: Elias Holz knecht (titulní

strana, str. 15, 32, 36–39, 44–57, 62–67),

Peter Brandstätter (str. 7–13, 20–31, 40),

Andrea Spak (str. 68–71, 74–79, zadní

strana obálky), Majda Slámová (str. 72),

Hynek Skoták (str. 4, 35, 42, 58)

grafické zpracování: Jindřiška Mikešová

překlad: Andrea Bartíková

vytiskla: tiskárna Helbich, Brno, 2024

vydalo: Káznice Studios, z. s.

za finanční podpory Statutárního města

Brna a za finanční podpory Ministerstva

kultury, Národního plánu obnovy

a Evropské unie.

Andere Städte

Projektautor: Hynek Skoták, Elke Murlasitz

Kuratorinnen: Silvie Šeborová, Iris Kasper

Produktion Graz: Marleen Leitner

Produktion Brunn: Hynek Skoták,

Radek Šauer

Textautoren: Tamara Conde Crhová,

Tereza Holá, Jan Karpíšek,

Lucie Králíková, Franz Konrad,

Markéta Olšarová, Hynek Skoták,

Silvie Šeborová

Editorin: Silvie Šeborová

Autoren der Fotos: Elias Holz knecht

(Titelseite, S. 15, 32, 36–39, 44–57, 62–67),

Peter Brandstätter (S. 7–13, 20–31, 40),

Andrea Spak (S. 68–71, 74–79, hinterer

Umschlag), Majda Slámová (S. 72),

Hynek Skoták (S. 4, 35, 42, 58)

Grafische Bearbeitung: Jindřiška Mikešová

Übersetzung: Andrea Bartíková

Druck: Tiskárna Helbich, Brno, 2024

Herausgegeben: Káznice Studios z. s.

mit finanzieller Unterstützung

der Statutarstadt Brunn und mit finanzieller

Unterstützung des Ministeriums für Kultur,

des Nationalen Restaurierungsplans

und der Europäischen Union